

Bygherreforeningens bæredygtighedspolitik 2023

Bygge-, anlægs- og ejendomssektorerne i Danmark står for 40 % af energi- og materialeforbruget, 30 % af CO2-udledningen og affaldsproduktionen, 33 % af vandforbruget og 20-35 % af de væsentligste skader på miljøet, herunder biodiversiteten.

Bygherreforeningen ønsker med en bæredygtighedspolitik at sende en appel til vores medlemmer om at være ambitiøse ift. at formulere målsætninger, skabe incitament, sætte pejlemærker, træffe valg og beslutninger, samt gennemføre handlinger, der både overordnet og konkret bidrager til:

- en mere bæredygtig samfundsudvikling frem mod 2040
- reduktion af de negative effekter af bygge- og anlægsprojekter
- et øget fokus på helhedsbetragtninger frem for selektive beslutninger
- at se bæredygtighedsdagsordenen som en mulighed for at øge sin konkurrenceevne og sine potentialer som byg- eller anlægsherre.

Med politikken ønsker Bygherreforeningen, at vores medlemmer sætter sig i spidsen for den grønne omstilling af byggeriet.

Der skal både sendes et klart signal til resten af branchen om, at den skal kunne matche en ændret efterspørgsel fra bygherrerne - og et klart signal til politiske beslutningstagere om, hvor lovgivning og rammer skal forbedres. Det skal ske ved, at vi som forening sammen med medlemmerne:

- udfordrer rammebetingelserne
- bidrager til at løse fastlåste situationer frem for at afvente reguleringer, der fremmer den grønne omstilling
- påvirker, udvikler og fremmer udviklingen af bæredygtige løsninger i markedet og
- bidrager aktivt til læring og videndeling i branchen.

Bygherreforeningen ser disse initiativer som et naturligt udgangspunkt for en bæredygtighedspolitik med pejlemærker, handlinger og realistiske målsætninger.

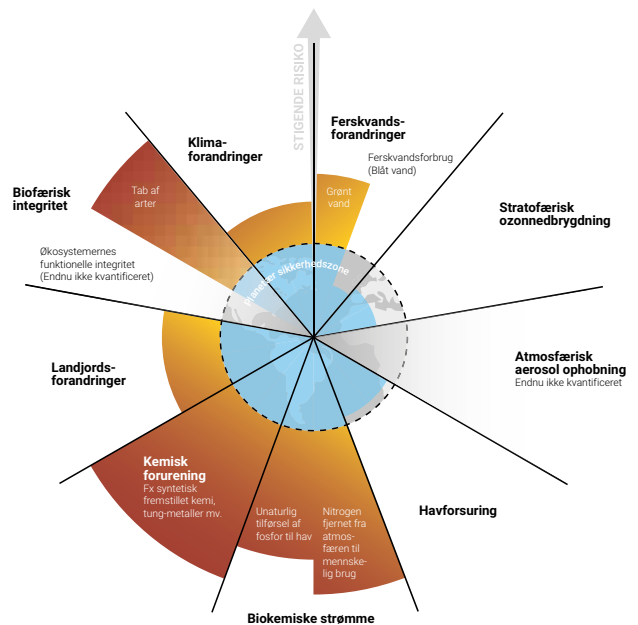
Et fundament at stå på

Bygge- og anlægssektorens samfundsmæssige udfordringer og påvirkninger er ikke entydigt kortlagt på alle parametre, men der findes både globale og nationale initiativer, modeller, aftaler og målsætninger, der kan inspirere til den nødvendige forandring og grønne omstilling.

- FN's 17 Verdensmål har fokus på en bæredygtig, global udvikling, og de er omsat til byggeriet i en dansk kontekst i Bygherreforeningens Bygherremanifest i 2020.
- To andre globale initiativer kvantificerer menneskelige aktiviteterets effekt på klodens ressourcer og økosystemer, nemlig Global Footprint Networks model for Earth Overshoot Day og Stockholm Resilience Centers model over de planetære grænser.
- I FN-regi kan der desuden peges på Paris-aftalen i 2015 ift. klimabeskyttelse og Montreal-aftalen i 2022 om naturbeskyttelse.
- Nationalt kan der peges på centrale initiativer som Klimapartnerskaberne fra 2020 og de nationale strategier for cirkulær økonomi henholdsvis bæredygtigt byggeri fra 2021.

2040 som endemål

Der er således et godt fundament at bygge den videre grønne omstilling af bygge- og anlægssektoren på, og dermed for en ambitiøs bæredygtighedspolitik, der rummer en række reduktionsmål for fire problemområder – med 2040 som endemål.

De planetære grænser

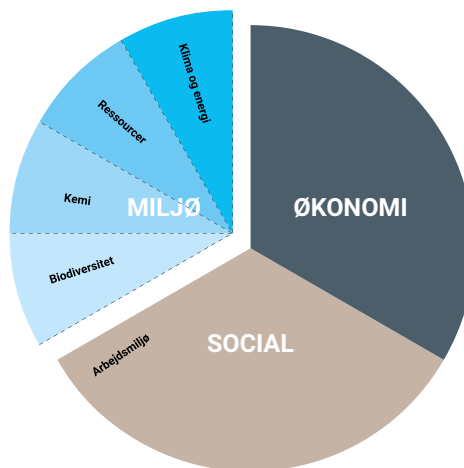
Kilde: Stockholm Resilience Centre.

Politikkens fokus

Bæredygtighedspolitikken har sit fokus på bygge-, anlægs- og ejendomssektorens negative aftryk på klimaet og miljøet. Her har Bygherreforeningen identificeret fire problemområder, hvor reduktioner er nødvendige og vil have brede positive effekter på længere sigt.

De fire problemområder er koncentreret om reduktioner af CO₂-aftryk og energiforbrug, ressourceforbrug, anvendelse af kemi og skader på miljøet i forhold til biodiversiteten.

For hvert problemområde er der desuden defineret en række pejlemærker og handlinger, der skal bidrage til at opnå konkrete reduktionsmål.

Klima og energi

Produktion, distribution og forbrug af energi belaster klodens ressourcer og skal reduceres, og de globale klimaforandringer kan ikke modvirkes uden markant CO₂-reduktion knyttet til hele byggeriets værdikæde og bygningers drift.

4 pejlemærker og handlinger, som reducerer klimaeffekterne

- Energireduktion og -effektivisering i bygge-, anlægs- og ejendomssektorerne og energioptimering af den eksisterende bygningsmasse skal styrkes
- Nybyggeriets aftryk skal reduceres - bl.a. gennem BR-krav og faldende grænseværdier
- Markante effekter af temperatur- og vandstandsstigninger samt ekstremnedbør skal modvirkes
- Energiforbruget og -spildet på bygge- og anlægspladser skal i fokus og reduceres mest muligt

Kemi

Kemi i materialer og produkter til byggeri og bygningsdrift samt partikler fra byggepladsdrift belaster naturen og miljøet ved produktion og bortskaffelse og arbejdsmiljøet og indeklimaet ved brug.

4 pejlemærker og handlinger, som reducerer kemi i byggeriet

- Problematiske kemiske stoffer udfordrer markedet for genbrug/genanvendelse af materialer. Er nedrivning uundgåelig, skal sekundære råstoffer tilvejebringes ved hjælp af miljø- og ressourcekortlægninger og selektive nedrivninger
- Der skal efterspørges større transparens omkring byggematerialer og -produkters indhold af kemi
- Afgasninger fra kemiske stoffer skal minimeres af hensyn til bygningers indeklima
- Arbejdsmiljøet ved montering og demontering af byggevarer med kemisk indhold skal mere i fokus, og behovet for værnemidler skal reduceres

Find hele bæredygtighedspolitikken på www.bygherreforeningen.dk

Ressourcer

Bygge- og anlægssektoren har et meget stort træk på jomfruelige råstoffer, og kloden kan ikke nå at regenerere i takt med, at ressourcerne udvindes. Derfor skal råstofforbruget reduceres gennem genbrug/genanvendelse eller alternativt brug af regenerative ressourcer.

4 pejlemærker og handlinger, som reducerer ressourcetrækket

- Nedrivninger skal undgås og begrænses til de tilfælde, hvor en bygning er helt udtjent, ikke kan opfylde noget formål eller er ikke-omsættelig i markedet
- Det gennemsnitlige volumen af bebyggede og anlagte arealer per indbygger skal reduceres
- Udvinningen af ikke-regenerative råstoffer skal reduceres og videst muligt erstattes af sekundære råstoffer eller regenerative, biobaserede ressourcer
- Mængden af spild og affald fra produktionssteder som fabrikker, byggepladser og nedrivninger skal reduceres

Biodiversitet

Både den grønne og blå biodiversitet er under stærkt pres som følge af byudvikling, byggeri og anlægsaktiviteter. Det bør være et mål, at alle projekter er naturpositive i 2030.

3 pejlemærker og handlinger, som reducerer skadevirkningerne på naturen og biodiversiteten

- Samspillet mellem naturens betingelser og behovet for fysisk og økonomisk udvikling, herunder behovet for byggerier, infrastruktur og ændringer i landskabet, skal i bedre balance med økosystemerne
- I ethvert projekt bør der udarbejdes en miljøkonsekvensvurdering eller naturreddegørelse og en strategi for, hvordan fortidens synder kan genoprettes og fremtidig natur styrkes
- Velafprøvede afværge- og hjælpeforanstaltninger bør naturligt indgå i miljøkonsekvensvurderingen eller naturreddegørelsen, i programmeringen, i projekteringen og i udførelsen af konkrete projekter